

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Märkning och registrering av katter - ett förslag och dess konsekvenser (Ds 2019:21)

Ert diarienummer N2019/02696/DL.

Jordbruksverket har beretts tillfälle att yttra sig över ovan rubricerad promemoria som föreslår att det i lagstiftning ska införas ett krav märkning och registrering av katter.

Jordbruksverket avstyrker förslaget.

Hemlösa katter är ett angeläget djurskyddsproblem att lösa

Vi delar utredarens syn att hemlösa katter är ett angeläget djurskyddsproblem att lösa och att det finns katthållare som behöver ta ett större ansvar för kattens välfärd. Den nya djurskyddslagens (2008:1192) tydliga fokus på djurägaransvar och förbud mot att överge djur är viktigt och vi bedömer att detta på sikt kan leda till en mer ansvarsfull katthållning. Som en ytterligare åtgärd för att tydliggöra ansvaret en katthållare har, planerar vi att besluta om nya djurskyddsföreskrifter för katthållning under våren 2020. I dessa inför vi krav som tydligt visar på kattens behov och katthållarens skyldighet att tillgodose dessa och att begränsa kattens reproduktion.

Krav på märkning och registrering kan ha en viss positiv effekt men löser inte grundproblemet

Vi bedömer att ett krav på märkning och registrering kan ha en viss positiv effekt på djurskyddet för katter genom det signalvärde ett krav kan ge samt genom att det till viss del kan underlätta kontrollmyndigheternas arbete. Vi bedömer dock att denna positiva effekt är begränsad eftersom ett krav på märkning och registrering inte löser grundproblematiken med de hemlösa katterna eller alla de problem som kontrollmyndigheten har med hanteringen av dessa katter. Myndigheterna har exempelvis beskrivit att infångandet av dessa katter tar mycket tid och resurser och detta påverkas inte alls av ett krav på märkning och registrering. Av utredningen framgår inte tydligt hur stor del av

kontrollmyndigheternas kostnader som kommer att försvinna om detta krav införs. Vår bedömning är dock att vissa delar av kontrollmyndigheternas arbete kommer att kvarstå och att minskningen av deras kostnader troligen inte blir så stor som är önskvärt.

Som vi ser det är grundproblematiken med hemlösa katter framförallt att de reproducerar sig okontrollerat i vissa områden och en viktig åtgärd är därför att hitta stödjande insatser för att minska detta.

Det kommer bli svårt att få god efterlevnad av ett sådant krav

Vår bedömning är även att det skulle bli svårt att få en god efterlevnad av ett krav på märkning och registrering av katt. De mindre ansvarstagande katthållarna kommer troligen relativt enkelt kunna ignorera detta krav och den positiva effekten av det kommer då att utebli. Vi bedömer till skillnad från utredaren att detta skulle vara ett problem. Vår syn är att om vi inför krav så är det viktigt att vi får en god efterlevnad av dem eftersom det annars underminerar synen på djurskyddsregler och vikten av att de följs. Vi bedömer att en normbildning skulle kunna uppnås genom andra åtgärder såsom att satsa mer på att stödja frivilliga åtaganden på detta område. Det finns idag t.ex. möjlighet att frivilligt registrera sina katter i Sveriges Kattklubbars Riksförbunds register.

Idag finns problem med hundregistret som kan öka om katt införs i registret

Vi har idag vissa problem med hundregistret och ett sådant är att registret används i tvister om ägande av hundar. Såsom registret är uppbyggt idag krävs det inte att både säljare och köpare registrerar ägarbytet, utan det räcker att den nya ägaren anmäler sig som ägare av en hund. Detta gör det enklare för djurhållarna men medför samtidigt att en person felaktigt via registret kan registrera ägarskap över en hund. Detta händer då och då när två parter är i konflikt med varandra över t.ex. betalningen av en hund, ligger i skilsmässa eller har kommit över en hund på ett olagligt sätt och vill legalisera detta. Dessa konflikter blir vi idag inblandade i vilket tar tid och resurser. För att undvika denna typ av problem skulle ett mer utvecklat ägarregister behöva skapas men det kräver avsevärt mer resurser. Om katter adderas till nuvarande register utan att detta görs, är det troligt att vi får ett ökat problem med registret.

Idag lägger vi också stora resurser på att ändra uppgifter om ägare i registret, det kan i vissa fall handla om ett tiotal ägarbyten gällande ett visst djur. I dessa fall blir det ofta aktuellt med omfattande utlämning av allmänna handlingar där ena parten önskar få ut uppgifter om när och på vems begäran ägaruppgifter har ändrats i registret. Detta skulle eventuellt kunna åtgärdas genom att man i lagen definierar registret som register över ansvariga personer för katter och hundar och inte ägare. Vi befärar dock att arbetet med våra register kommer att öka markant om man adderar katter och att den avgift som skulle behöva tas ut kan verka hämmande för den som vill leva upp till kravet och registrera sin katt.

Det kommer att krävas mer tid och resurser än förslaget anger

I förslaget anges att de nya bestämmelserna ska börja gälla i januari 2021. Om det skulle bli aktuellt att inrätta ett kattregister bedömer vi att vi kommer att behöva minst ett och ett halvt år på oss från beslut har fattats för att bygga om registret och ändra de föreskrifter som är nödvändiga. Att bygga om registret kommer också att kräva avsevärda resurser om det ska kunna fungera ändamålsenligt. Om detta, i enlighet med förslaget, ska tas inom befintliga resurser så kommer detta leda till att annat arbete med djurskyddsfrågor och annan viktig verksamhet får stå tillbaka. Vi bedömer inte att det vore ändamålsenligt.

Slutsats

Vi delar utredarens syn att hemlösa katter är ett angeläget djurskyddsproblem att lösa och att åtgärder krävs för att katthållare ska ta ett större ansvar för katternas välfärd. Vi bedömer dock inte att ett krav på märkning och registrering löser grundproblematiken med de hemlösa katterna eller minskar kontrollmyndigheternas kostnader i sådan omfattning att det motiverar den kostnad och administrativa börda som ett krav medför för alla Sveriges katthållare.

Vi bedömer även att det är problematiskt att införa djurskyddskrav som det är svårt att få till en god efterlevnad av och anser därför att man istället bör stärka arbetet med att begränsa katters reproduktion, och mer aktivt stödja de frivilliga initiativen på området. Vi delar utredarens syn att det är viktigt med en attitydförändring kring katter men bedömer inte att ett krav på registrering är det mest kostnadseffektiva sättet att göra detta på. Som vi ser det bör man avvakta de effekter den nya djurskyddslagen, den nya djurskyddsförordningen (2019:66) och de nya djurskyddsföreskrifterna kan få, och istället lägga resurserna på att stärka arbetet med att begränsa katters reproduktion och informera om kattens behov för en god djurvälstånd.

I detta ärende har generaldirektören Christina Nordin beslutat. Helena Elofsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Anders Swahnberg, Annett Kjellberg, Katharina Gielen, Maria Ekengard, Lotta Hofverberg, Milan Mirosavljevic, Petra Wadlund Lindh och Håkan Jöngren deltagit.

Christina Nordin

Helena Elofsson

Detta ärende har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.